

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
PL 2000,
33521 TAMPERE

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISES- TA YKSITTÄISTAPAUKSEEN

Pirkanmaan sairaanhoitopiiri (PSHP) suunnittelee Tampereen yliopistollisen keskussairaalan uudistamista ja laajentamista. Sairaalan laajennushankkeen viiden lisäsiiven rakennuspinta-ala on noin 30 000 kerrosneliometriä (kem²), joista yksi on 20 000 kem² ja muut korkeintaan 5000 kem² kukin. Lisäksi hankkeeseen kuuluu parkkihalli, joka ei toteudu olemassa olevalla kaavan rakennusoikeudella vaan odottaa asemakaavamuutosta. Tämä keskussairaalan uudistamis- ja laajentamishanke vuosille 2012–2020 sijoittuu muutoin voimassa olevalle asemakaava-alueelle. Lisäsiivet ovat rakennussuunnitteluvaiheessa ja yksi siipi on rakenteilla.

ASIAN KÄSITTELY

Vireilletulo

Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin (PSHP) Tampereen yliopistollinen keskussairaala on hake-massa lainoitusta Euroopan investointipankilta uudistamisohjelmaansa vuosille 2012–2020. Lainoitus koskee tässä vaiheessa keskussairaalan viittä lisäsiipeä (30 000 kem²) ja parkkihallia. Rahoittaja pyytää PSHP:ltä YVA-yhteysviranomaisen kannanottoa YVA-menettelyn soveltamisesta (23.5.2012).

YVA-lain ja asetuksen tarkoittamat hankkeet arvioidaan yleensä hankkeen yleissuunnitel-luvaiheessa. YVA-lain tarkoittama hanke voi edellyttää sekä YVA-menettelyn että kaavat.

Suomessa SEA-direktiivi (Strategic Environmental Assessment) on täytäntöön pantu eril-lisellä SOVA-lailla ja asetuksella (suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arviointi) ja kaa-voituksen osalta se on sisältyy maankäyttö- ja rakennuslakiin ja asetukseen.

Jatkossa vuodesta 2020 eteenpäin keskussairaalan laajennukset ja usean muun toimijan rakennushankkeet sijoittuisivat viereiselle tontille/alueelle, jolle on vasta valmisteilla TAYS asemakaavan muutos 8311 Tampereen kaupungin maankäytön suunnittelussa. Sairaala, tutkimuslaitokset, lääketieteen opetustilat ja erilaiset toimistorakennukset muodostaisivat Kaupin Campuksen tulevaisuudessa. Asemakaavamuutos ei ole vielä vireillä.

Keskussairaalan tulevaisuuden hankkeet muilta osin ja ns. Kaupin Campuksen uudisra-kentaminen ovat vasta tulossa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti vireille (SEA-direktiivi). Tällä hetkellä suunnitteluvaihe vastaa alustavaa uudisrakentamisen sijoitus-suunnitelmaa tulevalle kaava-alueelle. Keskussairaalan uudistus- ja laajentamishanke yk-sistään tai yhdessä muiden toimijoiden hankkeiden kanssa ei muodosta ainakaan tällä hetkellä Suomen YVA-lain tarkoittamaa hanketta, jolla olisi lisäksi lain tarkoittama hank-keesta vastaava.

Pirkanmaan ELY-keskus on ottanut Pirkanmaan sairaanhoitopiiriin Tampereen yliopistollisen **keskussairaalan viiden lisäsiiven ja parkkihallin muutoshankkeen** vireille YVA-lain 4 ja 6 § mukaisena päätösasiana.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen 18.6.2012.

Hankkeesta vastaavan edustajan mukaan keskussairaalan viiden lisäsiiven ja parkkihallin uudistamis- ja laajennushankkeeseen ei ole tarvetta soveltaa YVA-lain mukaista arviointimenettelyä.

Neuvottelut viranomaisten kanssa

Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikön edustajan (14.6.2012) mukaan suunnitellun hankkeen välittömät ympäristövaikutukset ovat vähäisiä silloin, kun rakentaminen pitäytyy keskussairaalan viiden lisäsiiven ja parkkihallin alueilla.

Sairaalan viiden siiven ja parkkihallin laajennushankkeella ei ole haitallista vaikutusta liito-oravan elinpiiriin, mikäli laajennukseen ei liity merkittävää liikenteen määrän kasvua ja uusien liikennereittien tarvetta.

TAYS asemakaavan muutoksen 8311 alueelle sijoittuvilla hankkeilla saattaa sen sijaan olla ympäristövaikutuksia mahdollisen helikopterikentän, lisääntyvän liikennöinnin ja hulevesien johtamiseen liittyvien seikkojen vuoksi. Sairaalan alueella on jälleen keväällä 2012 todettu merkkejä liito-oravasta ja näihin hankkeisiin liittyvät uudet liikenneratkaisut ovat ristiriidassa todetun liito-oravan elinpiirin kanssa. Lähiympäristössä tehdyt metsänhakuut ovat tehneet ko. alueen entistä tärkeämmäksi liito-oravan kannalta. Lisäksi näissä hankkeissa suunnitellut toiminnot näyttävät ulottuvan myös Kaupin urheilupuiston alueelle, jolla on voimassa Kauppi-Niihaman osayleiskaava. Toiminnot ovat todennäköisesti osin ristiriidassa osayleiskaavan kanssa.

Asemakaavan muutoksen alueella hankkeen aiheuttamat välilliset ja välittömät vaikutukset on tarpeen selvittää riittävän kattavasti välittömien ja välillisten vaikutusten arvioimiseksi. Asemakaavamuutoksen ympäristövaikutukset voidaan arvioida asemakaavan muutoksen yhteydessä.

Tampereen kaupungin maankäytön suunnittelun (23.5.2012) edustajan mukaan vuosille 2012–2020 suunniteltu keskussairaalan uudistamis- ja laajentamishanke on muutosta ja laajentamista nykyisen maankäytön mukaisesti, joten siitä ei muodostu sellaisia vaikutuksia, jotka vaatisivat YVA-direktiivin II liitteen mukaisesti arvioinnin. Asemakaavamuutoksen uusi liikenneratkaisu parantaa alueen saavutettavuutta. TAYS asemakaavan muutoksen 8311 vaikutusten arviointi olisi riittävä tässä tapauksessa, kun se tehdään perusteellisesti.

HANKKEEN TODENNÄKÖISET HAITALLISET YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Vaikutukset nykyiseen ja suunniteltuun maankäyttöön

Keskussairaalan viisi lisäsiipeä ja parkkihalli sekä niihin liittyvät jo olemassa olevat liikennereitit sijoittuvat voimassa olevan asemakaavan mukaiselle alueelle. Ne eivät edellytä

TAYS asemakaavan muutosta parkkihallia lukuun ottamatta eivätkä ole ristiriidassa Kauppi-Niihaman osayleiskaavan kanssa.

Parkkihalli nostaa alueen pysäköintikapasiteettia. Kävijämäärä ei kasva merkittävästi.

Keskussairaala ja asemakaavamuutoksen alueet rajoittuvat Teiskontiehen (valtatie 12 Rauma-Tampere-Kouvola), jonka keskimääräinen vuorokausiliikenne on nykyisin 24 000 ajoneuvoa. Keskussairaalan laajennushanke ei aiheuta merkittäviä muutoksia ympäristön liikennemääriin.

Vaikutukset ihmisiin ja luonnonsuojeluun

Rakentamisaikaiset haitalliset vaikutukset (melu, värinä, ilmanlaatu) voivat kohdistua sairaalassa hoidettaviin henkilöihin ja henkilökuntaan sekä hoitolaitteistoihin. Vaikutukset voivat olla todennäköisesti merkittäviä.

Viisi siipeä ja parkkihalli eivät vaadi metsäalueen pysyviä muutoksia tai Tampereen kaupungin keskeisen Kaupin urheilupuiston ja virkistysalueen supistumista tai esteitä alueen saavutettavuuteen.

Hankkeen muutoksen koko

Keskussairaalan tontilla on nyt rakennusoikeutta 154 398 (kem²), mikä rakennettaisiin täyteen noin 30 000 kem²:llä. Kaavamuutoksella rakennusoikeus nousisi yhteensä arviolta 250 00–300 000 kem²:iin koko asemakaava-alueella.

Asemakaavan osoittaman kerrospinta-alan mukaan viisi siipeä ja parkkihalli vastaavat noin 25 %:n lisäystä nykyiseen jo rakennettuun kerrospinta-alaan. Viiden siiven ja parkkihallin laajennus on noin 10 % tulevasta asemakaavamuutoksella osoitettavasta kerrospinta-alasta. Asemakaavan muutos mahdollistaa kokonaisuutena 100 % lisää rakennettavaa kerrospinta-alaa keskussairaalaan ja muita toimijoita varten tulevaisuudessa.

Yhteisvaikutukset

Yhteisvaikutuksia voisi aiheutua hulevesistä rakennetun pinta-alan kasvaessa sekä liikennemäärän kasvusta.

Asemakaavan muutos voi aiheuttaa todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia maankäyttöön, ihmisten viihtyvyyteen ja terveyteen, luontoon ja pintavesiin. Erityisesti uusien katujen rakentaminen aiheuttaisi todennäköisesti merkittäviä haittoja nykyiseen maankäyttöön ja sen mukaiseen virkistykseen sekä liito-oravan elinpiiriin. Tiedollista epävarmuutta yhteisvaikutuksen tunnistamiseen aiheuttaa kuitenkin suunnittelun vaihe, jossa on käytettävissä vain tietoja vasta valmisteilla olevasta TAYS asemakaavamuutoksesta 8311.

Keskussairaalan viiden lisäsiiven (30 000 kem²) ja parkkihallin aiheuttamien haitallisten ympäristövaikutusten osuus keskussairaalan tontin tulevaisuuden hankkeiden ja asemakaavamuutosalueen yhteisvaikutuksista olisi selvästi vähäisempi. Lisäksi tämä laajennushankkeen toteuttaminen ei edellytä uusien katujen rakentamista.

ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

Pirkanmaan ELY-keskus päättää, että Pirkanmaan sairaanhoitopiirin Tampereen yliopistolaisen keskussairaalan uudistamis- ja laajentamishankkeeseen vuosille 2012–2020 ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-lain) 4 §:n mukaan arviointimenettelyä sovelletaan asetuksella tarkemmin säädettyihin hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöön paneminen edellyttää arviointia, tai joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon ja muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi.

Suomessa arviointimenettelyä sovelletaan aina YVA-asetuksen 6 § hankeluettelon hankkeisiin ja soveltamisesta muihin ns. yksittäistapauksiin YVA-lain mukainen yhteysviranomaisen tekee päätöksen. YVA-asetuksen 6 § hankeluettelo kattaa YVA-direktiivin liite I:n hankkeet. Soveltamisesta direktiivin liite II 10 b-kohdan hankkeisiin, kuten sairaalahankkeeseen, on tehtävä päätös.

Lain 4 §:n 2 ja 3 momenttien mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, arviointia edellyttävien hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Arviointimenettelyn soveltamisessa yksittäistapaukseen tarkastellaan erityisesti hankkeen ominaisuuksia ja sijaintia sekä vaikutusten luonnetta (YVA-asetus 7 §). Lisäksi otetaan huomioon hankkeen yhteisvaikutukset muiden olemassa olevien tai suunniteltujen hankkeiden kanssa.

Päätöksessä YVA-lain mukaisen arviointimenettelyn soveltamisessa ei ennakoida hankkeen edellyttämien päätösten tai hyväksymismenettelyjen mahdollisia määräyksiä ympäristöhaittojen estämisestä tai lieventämisestä. Päätös perustuu kuvatusta hankkeesta *todennäköisesti aiheutuviin* merkittäviin haitallisiin ympäristövaikutuksiin.

Keskussairaalan viiden lisäsiiven ja parkkihallin laajennushanke eivät yksistään aiheuttaisi todennäköisesti merkittäviä haitallisia suoria tai välillisiä vaikutuksia nykyiseen maankäyttöön ja sen mukaiseen virkistykseen, pintavesiin tai luonnonsuojeluun. Rakentamisaikaiset haitat erityisen herkässä ympäristössä voivat olla todennäköisesti merkittäviä.

Laajennushankkeella ei todennäköisesti ole merkittäviä yhteisvaikutuksia tulevan asema-kaavan muutosalueen rakentamisen kanssa.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin Tampereen yliopistollisen keskussairaalan uudistamis- ja laajentamishankkeesta vuosille 2012–2020 ei aiheudu hankeluettelon hankkeiden ympäristövaikutuksiin rinnastettavia laadultaan ja laajuudeltaan todennäköisesti merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, kun otetaan huomioon hankkeen eri ominaisuudet ja sijainti sekä eri ympäristövaikutusten luonne kuten monitahoisuus.

Hankkeesta vastaavan tulee olla riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista, vaikka hankkeeseen ei sovelleta YVA-lain tarkoittamaa arviointimenettelyä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994, 67/1999, 458/2006) 4, 6, 19, 25 §
Asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006) 4, 6, 7 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän YVA-lain 6 § 1 momentin nojalla tehtyyn päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä. Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan.

Johtaja Ulla Koivusaari

Ylitarkastaja Leena Ivalo

PÄÄTÖS saantitodistusta vastaan hankkeesta vastaavalle

TIEDOTTAMINEN

Päätöksestä kuulutetaan (14 pv) virallisilla ilmoitustaululla Tampereella. Päätös on nähtävillä Tampereen kaupungin palvelukeskus Frenckellissä, Frenckellinaukio 2 B. Päätös on nähtävillä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne - ja ympäristökeskuksen Internet-sivulla www.ely-keskus.fi/pirkanmaa/yva

LIITE Valitusosoitus

TIEDOKSI Tampereen kaupunki, ympäristönsuojeluyksikkö, Marjatta Salovaara
Tampereen kaupunki, maankäytön suunnittelu, Vesa Kinttula
Suomen ympäristökeskus